

Solfedžo ainekava (projekt) Üldkultuuriline osakond e. huviõpe

Väljavõte üldkultuurilise osakonna õppekavade projektist.

§ 66. Õpetuse eesmärk

Õpetuse eesmärgiks on arendada õpilastes muusikalist kirjaoskust ja analüüsivõimet.

§ 67. Noorema astme esimene õppeaasta

(1) Põhiülesandeks on rütmiõpetus, laaditaju arendamine, duur ja moll.

(2) Nõuded teooriale:

1) meetrum ja rütm: rõhuline ja rõhutu taktiosa; takt ja taktijoon; taktidesse jaotamine, lõpujoon; kordamismärk; taktimõõdud 2/4, 3/4 ja 4/4=C, taktiviipamise skeemid; noodivältused ja pausid; tervenoot ja -paus; poolnoot ja -paus; veerandnoot ja -paus; kaheksandiknoot ja -paus;

2) noodikirja algteadmised. Mõisted: noodijoonestik ja abijooned; nootide asukohad noodijoonestikul, noodivarre õigekiri; pauside kirjutamine; viulivõti; noodinimetused: silp ja/või tähtnimetused; alteratsioonimärgid (diees, bemoll, bekaar); tempo ja dünaamika mõiste;

3) helistikud: laadid (duur ja moll); astmed ja astmetaju arendamine; helistikud: C, F, G duurid ja a-moll loomulik kuju; paralleelsed helistikud; toonika kolmkõla; juhtheli.

(3) Nõuded kuulamisele: duuri ja molli heliredel; duuri ja molli kolmkõla.

(4) Nõuded diktaadile: rütmidiktaat 2-4 takti; ettevalmistused meloodiliseks diktaadiks.

(5) Nõuded laulmisele: heliredel duuris ja loomulikus mollis; I astme kolmkõla duuris ja mollis; eakohased ühehäälised harjutused ja kaanonid.

(6) Nõuded rütmikale: liikumisega (rütmika, tants, pantomiim jms) seotud mõisted ja vastavate võtete harjutamine; muusika kuulamine ja analüüs.

§ 68. Noorema astme teine õppeaasta

(1) Põhiülesandeks on molli kolm liiki; intervallid p.1, p. 4, p. 5, p. 8.

(2) Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: punkt noodi järel; kolmelöögiline noot; punkteeritud rütm; kuueteistkümnendiknoot ja -paus; eeltakt;

2) nõuded helistikule: helistikud kahe märgini (D-h, B-g, d- ja e-moll); toon ja pooltoon; heliredeli ehitus; ebapüsivad ja püsivad astmed;

3) nõuded intervallile: tutvumine puhaste intervallidega p.1, p. 4, p. 5, p. 8;

4) nõuded kuulamisele: duuri ja molli heliredel; T ja t kolmkõla põhikuju (meloodiliselt ja/või harmooniliselt); õpitud intervallid (meloodiliselt ja/või harmooniliselt);

5) nõuded diktaadile: lihtne suuline ja kirjalik diktaat 2-4 takti duuris; rütmidiktaat kuni neli takti;

6) nõuded laulmisele: duuri ja molli loomuliku molli heliredel; T ja t kolmkõla; lihtsad harjutused koos taktiviipamisega.

§ 69. Noorema astme kolmas õppeaasta

(1) Põhiülesandeks on lihtintervallid ja akordiõpetuse algus.

(2) Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: punkteeritud rütm (ta-i-ti); varemõpitu kordamine ja

kinnistamine;

2) helistikud: minoori kolm kuju; helistikud kolme märgini;

3) intervallid: v.2, s. 2, v. 3, s. 3; intervallide suurus toonides; ehitamine antud noodist üles ja alla;

4) akordid: toonika kolmkõla pöörded.

(3) Nõuded kuulamisele: õpitud intervallide eraldamine meloodiliselt ja/või harmooniliselt; duuri, loomuliku, harmoonilise ja meloodilise molli heliredelid.

(4) Nõuded diktaadile: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat, neli takti; rütmidiktaat kuni neli takti.

(5) Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõla pööretega; duuri ja loomuliku molli heliredel.

§ 70. Noorema astme neljas õppeaasta

(1) Põhiülesandeks on akordide ehitamine; toonika kolmkõla pööretega duuris ja mollis; põhikolmkõlad duuris ja mollis.

(2) Nõuded teooriale:

1) taktimõõt 3/8;

2) helistikud: nelja märgiga mažoorid ja minoorid;

3) intervallid: v. 6, s. 6, v. 7, s. 7; duuri ja molli toonika kolmkõlade ehitamine ja pööramine; põhikolmkõlade ehitamine duuris ja mollis.

(3) Nõuded kuulamisele: duuri ja molli (kolm kuju) heliredelid ; duuri ja molli kolmkõlad.

(4) Nõuded diktaadile: suuline ja kirjalik meloodiline diktaat(neli takti); rütmidiktaat(kuni neli takti)

(5) Nõuded laulmisele: duuri ja molli kolmkõlad pööretega, duuri ja harmoonilise molli heliredel.

§ 71. Üleminekuksam

(1) Kirjalik eksam:

1) diktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus; 4 takti; kuni kahe märgiga helistikes; astmeline ja kolmõla liikumine;

2) rütmidiktaat 2/4 või 3/4 taktimõõdus; 4 takti;

3) kuulamine: meloodilised lihtintervallid; T ja t kolmkõla; duuri ja molli (kolm kuju) heliredel;

4) ehitamine: helistiku määramine võtmemärkide järgi; antud intervalli määramine; heliredeli ehitamine (duur ja molli kolm kuju); antud helistikus toonika kolmkõla ehitamine ja pööramine; antud helistikus põhikolmkõlade ehitamine.

(2) Suuline eksam: duuri heliredeli laulmine kuni kahe märgiga helistikes; toonika kolmkõla pööretega ja/või põhikolmkõlade laulmine kuni kahe märgiga duurides; õpitud harjutuse laulmine duuris.

§ 72. Vanema astme esimene õppeaasta

(1) Põhiülesandeks on dominantseptakord lahendusega ning s. 2, v. 7 ja s. 7 lahendustega.

(2) Nõuded teooriale:

1) rütm, taktimõõt: triool; 6/8 taktimõõt;

2) helistikud: kuni viie märgiga duurid ja mollid;

3) intervallid: lihtintervallide ehitamine antud noodist üles ja alla; v. 7 lahendustega duuris (s. 3, s. 6) ja mollis (v. 3, v. 6); s. 7 lahendusega p. 8; s. 2 lahendusega duuris (v. 3., v. 6) ja mollis s. 3, s. 6);

4) akordid: D7 põhikujus duuris ja mollis; toonika kolmkõla pöörete ehitamine

helistikus (duuris ja mollis); subdominandi ja dominandi kolmkõla pööramine duuris ja mollis;

(3) Nõuded kuulamisele: D7 lahendusega; s. 2, v. 7, s. 7 lahendustega;

kolmkõla ja pöörded duuris ja mollis;

(4) Nõuded diktaadile: 2/4 või 3/4 taktimõodus 4-8 takti duuris, 4 takti mollis;

(5) Nõuded laulmisele: kõik õpitu; jõukohased harjutused.

§ 73. Vanema astme teine õppeaasta

(1) Põhiülesanne: põhikolmkõlade pöörded duuris ja mollis

(2) Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: taktimõõt 6/8; triool; sünkoop;

2) helistikud: 6 märgiga helistikud;

3) intervallid;

4) akordid: kõikide põhikolmkõlade pöörete ehitamine (duuris ja mollis).

(3) Nõuded kuulamisele: D7 lahendusega duuris ja mollis; duuri ja molli kolmkõlad ja nende pöörded; intervallid.

(4) Nõuded diktaadile: 2/4 ja 3/4 taktimõodus 4 takti.

(5) Nõuded laulmisele: D7 lahendusega duuris ja mollis; intervallid.

§ 74. Vanema astme kolmas õppeaasta

(1) Põhieesmärk: akordid VII astmelt.

(2) Nõuded teooriale:

1) rütm ja taktimõõt: sünkoop; vahelduv taktimõõt;

2) helistikud: 7 märgiga duurid ja mollid;

3) intervallid;

(4) Nõuded diktaadile: 2/4, 3/4 taktimõodus 8 takti; 4/4 taktimõodus 4 takti.

(5) Nõuded laulmisele: oskus rakendada teoreetiliselt õpitud.

(6) Nooditeksti analüüs: õpitud helistikes.

§ 75. Lõpueksam

(1) Kirjalik lõpueksam:

1) diktaat: 2/4, 3/4 taktimõodus 8 takti; 4/4 taktimõodus 4 takti. Kuni kahe märgiga helistikes;

2) kuulamine: intervallid ja akordid meloodiliselt ja/või harmooniliselt, duuri ja molli kolmkõlad põhikujus ja pööretena, dominantseptakord lahendusega duuris ja mollis;

3) ehitamine: õpitud intervallide ja akordide ehitamine ja lahendamine antud helistikus või antud noodist; intervallide ja akordide määramine; soovi korral harmoonilise või meloodilise molli ehitamine või laadi määramine;

4) rütmidiktaat: 4 takti, õpitud rütmidel.

(2) Suuline lõpueksam:

1) õpitud harjutuse laulmine;

2) molli heliredeli laulmine;

3) põhikolmkõlad duuris või mollis;

4) D7 lahendusega duuri või molli.